

جمهوری اسلامی ایران
دفاتر آموزش و پژوهش
اداره کل آموزش و پژوهش
سیستان و بلوچستان
معاونت سواد آموزی

اداره کل حفاظت محیط زیست
سیستان و بلوچستان
اداره آموزش و پژوهش

انسان و محیط زیست (۱)

آشنایی با تالابها و محیط زیست

سیستان و بلوچستان

مجموعه کتابهای - علمی - کاربردی و مشارکتی

ویژه کم سوادان

این کتاب در راستای همکاری های بین بخشی با مشارکت معاونت سواد آموزی اداره کل آموزش و پرورش و اداره کل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان به منظور استفاده در بر نامه های آموزشی ویژه کم سوادان استان سیستان و بلوچستان تهیه و تدوین شده است.

بهار ۱۳۹۲

اصل پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

در جمهوری اسلامی ایران حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد

باید در آن حیات اجتماعی روبه رشدی داشته باشند وظیفه عمومی تلقی می گردد

از این روفعالیتهای اقتصادی وغیرآن که با آلودگی محیط زیست با تخریب غیرقابل

جبران آن ملازمه پیدا کند ممنوع است.

شناختن کتاب

علی احمدی، ملیحہ
انسان و محیط زیست ۱
مشهد: ولایت
صفحہ ۴۰
۹۷۸-۹۶۴-۶۱۷۲-۵۹-۳
فہما
جغرافیا
/ ۱۳۹۲۲۴۳۰HF
۹۱۲/۳۷۱

سرشناسه
عنوان و نام پدید آور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دیوبی

عنوان : انسان و محیط زیست (۱)

نویسنده: ملیحہ علی احمدی (کارشناس مسئول آموزش و برنامه ریزی)

ساده نویسان: حبیب مهدوی پارسا - رضا توکلی نژاد

ناظر علمی: مهندس خسرو افسری (مدیر کل حفاظت محیط زیست)

برنامه ریزان علمی: مهندس غلامرضا محمد قاسمی (مدیر کل آموزش و پژوهش)

محمد سنجرانی: (معاون سواد آموزی)،

تھیہ عکس: آرشیو (ادارہ کل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان)

روابط عمومی ادارہ کل محیط زیست

مجری طرح: آتلیه سورن ۰۵۴۱-۲۴۱۸۷۵۶

صفحہ آراء: سمیہ یارمحمدی

تاپ: زینب حیدری

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۲

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

تعداد صفحه: ۴۰

شابک: ۳-۵۹-۶۱۷۲-۹۶۴-۹۷۸ ناشر: انتشارات ولایت چاپ: چاپ قرآن کریم

فهرست مطالب

عنوان

پیش گفتار
مقدمه

تعریف محیط زیست
آلودگی محیط زیست

تعریف تالاب
اهمیت تالاب
تالاب هامون

نقش تالاب هامون
تالاب خور باهو

تالاب لیمار (صورتی)
هوا و اهمیت آن

آلودگی هوا

برای داشتن هوای پاک چه باید کرد؟
آب و اهمیت آن

آلودگی آب
راههای حفاظت از آب
زباله

راههای از بین بردن زباله
راههای کنترل تولید زباله

خاک و اهمیت آن
آلودگی خاک

راههای حفاظت از خاک
جنگل و اهمیت آن

دلایل نابودی جنگل

راههای حفاظت از جنگل
تنوع زیستی و اهمیت آن
راههای حفاظت از تنوع زیستی
خود را بیازمایید

پیش گفتار

سلام بر سرزمین آب و آبیه و آفتاب

استان سیستان و بلوچستان، آنجاست که باد محشر می کند، آنجا که جز پشته های ریگ و ستاره های کویر، اقوامی سکنی دارند که تاریخی به بلندای آفتاب دارند

خواننده گرامی درود خدا بر شما

ما وهمه کسانی که درروی کره زمین زندگی می کنیم، ساکنان خانه ای بزرگ، به نام ((محیط زیست)) هستیم بنا بر این باید دست به دست دهیم و برای حفظ و حراست از آن کوشاییم.

ما وظیفه داریم علاوه بر تلاش برای آباد کردن محیط اطراف خود، آن را نیز آباد نگه داریم بر این اساس، اداره کل حفاظت محیط زیست و معاونت سواد آموزی اداره کل آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان با توجه به اهمیت موضوع درجهت افزایش سطح آگاهی مردم دربرخورد با مسائل زیست محیطی، اقدام به تهیه کتاب با عنوان (انسان و محیط زیست (۱)) نموده است ضمن تشکر و قدردانی از، زحمات تهیه کنندگان این کتاب، امید است محتوای آموزشی این مجموعه بتواند در پیش برد اهداف فرهنگی میهن اسلامی نقش مفید و موثری داشته باشد.

محیط زیست= تمام محیط زندگی

برای رسیدن به آینده درخشان و سعادت آفرین همه باید تلاش خستگی ناپذیر و مستمر را برای حفظ زمین از نابودی بیشتر و ترسیم خرابی های گذشته آغاز کنیم این تلاش وظیفه فرد فرد انسانهای جهان و نیز وظیفه همه مردم در کشور عزیز ماست توسعه زندگی مردم امروز نباید به قیمت نابودی و ازین رفتن زندگی آیندگان تمام شود

امروزه مشکلات زیست محیطی مانند آلودگی هوا، آلودگی آب، کاهش جنگل ها، فرسایش خاک یکی از مهمترین تگرانی های بشر است اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نشان دهنده اهمیت وجاگاه محیط‌زیست در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران می باشد با توجه به اینکه محیط‌زیست بستر حیات بوده و هیچگونه مرزی برای آن نمی توان قائل شد لذا مشارکت وعزم عمومی برای حفظ آن باعث می شود که از گنج های طبیعی آن به نحو شایسته ای استفاده کنیم و نسلهای آینده را نیز جهت بهره برداری از این منابع الهی بخوردار سازیم در این کتاب تصمیم داریم شما فرا گیران عزیز را با مسائل آلودگی محیط‌زیست و اثرات آن بر زندگی انسانی‌بیشتر آشنا کنیم.

۱- مستمر=همیشه

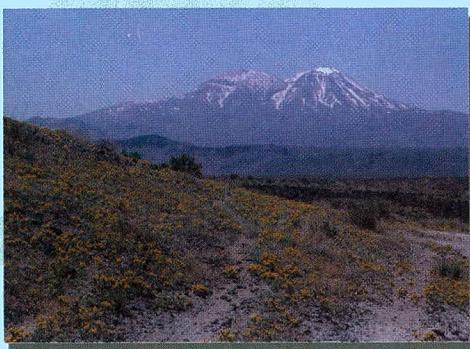
۲- حیات=زندگی

۳- فرسایش=نابود شدن

انسان و محیط زیست (۱)

تعريف محیط زیست

محیط زیست یعنی زمینی که ماروی آن زندگی می کنیم و این زمین مجموعه ای است از آب، هوا، خاک، نور خورشید، گیاهان، جانوران و دیگر عوامل جاندار و بی جان که با یکدیگر در ارتباط بوده و به طور مستقیم شرایط زندگی را برای موجودات زنده از جمله انسان فراهم می نمایند.

آلودگی محیط زیست کلمه ای است که این روزها در خبرها و گفتگوهای بسیار بکار می رود آلودگی شامل: صدا، بوی نامطبوع، تخلیه فاضلاب به محلهای غیر مجاز از جمله رودخانه ها

، ذرات موجود در هوا، تولید زباله و مواد خطرناک و غیره است

تعریف تالاب

تالاب زیباترین پدیده خلقت است که می‌توان آن را مفیدترین نیز نام برد و مهم تراین که آسیب پذیرترین پدیده‌ی طبیعی نیز بوده است. تالاب به تنها‌ی زیستگاهی منحصر به فرد و غنی است که بیشترین آسیب‌ها و خطرات ناشی از انسان‌ها متوجه آن بوده و هنوز متاسفانه این آسیب‌ها ادامه دارد. تالاب کلمه‌ای مرکب از دو کلمه تال و آب به معنی جایی که آب جمع شده می‌باشد.

تالاب بر اثر روند پیدایش خاک در آبهای سطحی و زیرزمینی و بصورت طبیعی و طولانی تشکیل می‌شود و دارای تنوع زیستی مخصوص به خود می‌باشد.

✓ محیط زیست سالم بستر شکوفایی و نوآوری

ارزش تالاب

تالاب با ارزش ترین و مفید ترین پدیده طبیعی در جهان می باشد. دلیل ارزش تالاب خاک بسیار مقوی آن است. که در صورت بهره برداری کشاورزی از آن بهترین و پربارترین محصولات کشاورزی را می توان از تالاب برداشت کرد. چهل درصد ماهی های دنیا در تالاب ها زندگی می کنند. تالاب داری تنوع زیستی بسیار گسترده ای است. تالاب ها علاوه بر ارزش زیست محیطی دارای ارزش فرهنگی نیز هستند.

مراقبت از تالاب ها، پاسخی برای تغییرات آب و هوای ✓

نمونه ای از تالاب های استان سیستان و بلوچستان

تالاب هامون

تالاب هامون از مهمترین تالابهای استان است. این تالاب در مجموعه تالاب های آب شیرین قرار دارد. این تالاب در زمان پرآبی از مهمترین منابع طبیعی و اقتصادی سیستان محسوب می شود

تالاب هامون از سه قسمت تشکیل شده است:

تالاب هامون پوزک تالاب هامون صابری تالاب هامون هیرمند

مقدار آب تالاب های تشکیل دهنده تالاب هامون بستگی به مقدار ورودی آب ، بارندگی ، سیلاب ها و ... دارد.

تالاب هامون پناهگاه حیات وحش می باشد. وسعت این تالاب ۵۷۰۰ هکتار است که از این میزان ۴۰۰ هکتار آن در خاک ایران و بقیه در کشور افغانستان می باشد.

تالاب هامون ، تالاب مشترک بین دو کشور ایران و افغانستان است.

✓ تالاب ها گنجینه تنوع زیستی

تالاب لیپار (صورتی)

یکی از مهمترین تالاب های فصلی استان ، تالاب لیپار است که بسیار جذاب و دیدنی است. این تالاب در فاصله ۱۵ کیلومتری شهرستان چابهار بعد از بندر رمین در مسیر جاده ساحلی گواتر و در تنگه صخره ای روی روی دره ای زیبا قرار دارد که از بالای آن می توان روستایی به همین نام را در میان سبزه زارها مشاهده نمود. وجود پرندگانی همچون چنگر ، فلامینگو ، کشیم و انواع حواصیل ، تیهو ، عقاب دشتی ، باقرقره جنبشی شورانگیز را در فضای این تالاب نشان می دهد.

حافظت از محیط زیست پیش نیاز توسعه پایدار

تالاب خور باهو

تالاب یا خور گواتر در آخرین قسمت جنوب شرقی ایران و در مناطق غربی خلیج گواتر در طول جغرافیای ۶۱ درجه و ۳۰ دقیقه و عرض جغرافیایی ۲۵ درجه و ۱۰ دقیقه به فاصله ۱۲۰ کیلومتری از چابهار قرار گرفته و یکی از مهمترین خلیج های دریای عمان محسوب می شود . وسعت دهانه گواتر حدود ۳۲ کیلومتر بوده و عمق متوسط آن بین ۵ تا ۶ متر می باشد.

این تالاب شامل آبگیرهای نیمه دائمی با پوشش گیاهان آبزی فراوانی به صورت نوار باریکی آن را در بر می گیرد.

✓ حفاظت از محیط زیست پیش نیاز توسعه پایدار

نقش و اهمیت تالاب :

۱- تامین آب

۲- جلوگیری از ریزگردها

۳- حفظ و نگهداری رسوبات

۴- جلوگیری از نفوذ آب شور به زمین

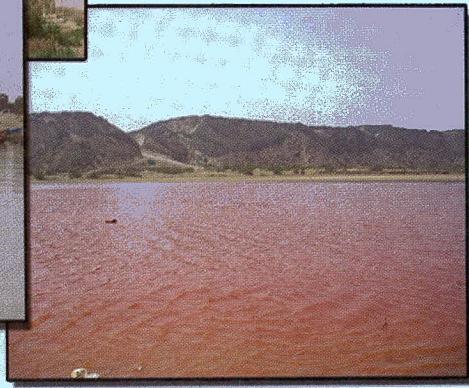
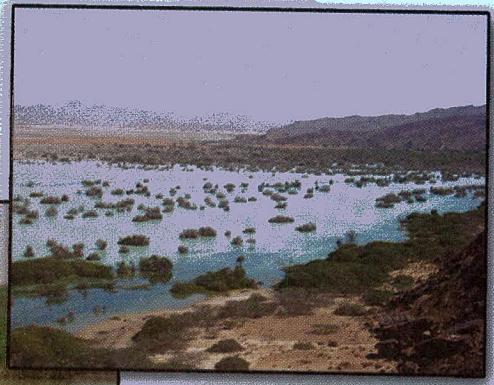
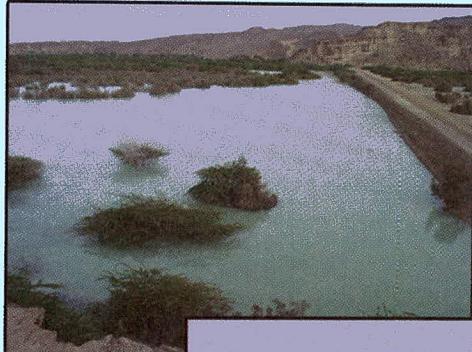
۵- تامین علوفه دام و رونق دامپروری و اشتغال

۶- پناهگاه حیات وحش

۷- پرورش و صید ماهی و اشتغال در این زمینه

دوستی با طبیعت دوستی با خداست ✓

تصاویر قالاب

قالاب بستر پویای زندگی ✓

هوا و اهمیت آن

همه‌ی فضای اطراف ما را هوا فرا گرفته است در اطراف کره زمین تا ضخامت زیادی هوا وجود دارد.

هوا گازی است بی رنگ و بی بو و مخلوطی از عناصری مانند، ازت، اکسیژن، هیدروژن اکسیژن که عامل اصلی زندگی همه‌ی موجودات زنده است اگر هوا نباشد هیچ جانداری نمی‌تواند بیش از چند دقیقه زندگی کند بدون آب و غذا شاید بتوان تا چند روز زنده ماند، اما بدون هوا زندگی امکان پذیر نمی‌باشد ما با عمل تنفس اکسیژن مورد نیاز بدن خود را از هوا می‌گیریم هوا به جز تامین اکسیژن وظیفه‌های دیگری هم دارد مثلاً وجود هوا در اطراف ما موجب می‌شود تا ما صداها را بشنویم وظیفه بسیار مهم دیگر هوا جلوگیری از تابش نورهای زیان آور خورشید است اگر هو انبوح، نور خورشید همه موجودات زنده را ازین می‌برد و آنها را ذوب می‌کرد پس هوا برای ما و همه جانوران نقش بسیار مهم و حیاتی دارد.

۱ ازت = گازی بی رنگ و بی بو و چهار پنجم هوارا تشکیل می‌دهد

۲ اکسیژن = گازی بی رنگ و بی بو و قابل تنفس

۳ هیدروژن = گازی بی رنگ و بی بو و قابل اشتغال

آلودگی هوا

آلودگی هوا عبارت است از وجود یک یا چند ماده‌ی آلوده کننده که کیفیت هوا را برای مدتی تغییر می‌دهند، به طوری که تنفس چنین هوایی سلامت انسان را به خطر می‌اندازو برای گیاهان و حیوانات زیان آور است هوا از راههای مختلفی آلوده می‌شود، مثلاً آتشفسان‌ها گازهایی را در هوای خش می‌کنند که آن را آلوده می‌کنند یا چشم‌های آب معدنی گازهایی تولید می‌کنند که هوا آلوده می‌شود منبع مهم و بزرگ آلودگی هوا انسان است

✓ محیط زیست سالم بستر شکوفایی و نوآوری

انسان و محیط زیست (۱)

دود ماشین ها، کارخانه ها، نیروگاهها و سایر آلوده کننده ها توسط انسان در هوا پخش می شود انسان به هنگام تنفس اکسیژن و سایر گازها و ذرات خطرناک موجود در هوا را نیز تنفس می کند که این امر موجب بروز انواع اختلالات تنفسی می شود همچنین آلودگی هوا سبب ایجاد حساسیتهای پوستی و چشمی و بروز سایر بیماریهای خطرناک در انسان می شود یکی از گازهای بسیار خطرناک دی اکسید کربن است که وقتی میزان زیادی از آن وارد هوا می شود، تنفس بسیار سخت می شود گاهی وجود این گاز در یک فضای بسته ممکن است موجب خفگی انسان شود بعضی از مواد شیمیایی که از نفت تولید می شوند مانند: چسب موکت، حشره کش ها و سم های کشاورزی هنگامی که در هوا قرار می گیرند، آن را آلوده می کنند.

اگر در یک محیط بسته از این مواد استفاده شود، موجب بروز بیماریهای شدید تنفسی می شوند پس به هنگام استفاده از این مواد باید پنجره ها را باز کرد تا هوا سریع جابجا شود و ذرات آلوده صدمه ای به اعضای بدن نرسانند.

اختلالات تنفسی = مشکلات تنفسی

راه های پیش گیری از آلودگی هوا

۱- استفاده از وسائل نقلیه عمومی، استفاده از دوچرخه یا پیاده طی کردن مسیرهای کوچاه از عوامل مهم در کاهش آلودگی هوا است.

۲- برای جلوگیری از آلودگی هوای خانه ها و فضاهای بسته، وسایل گرم کننده حتماً بایستی مجهز به دودکش باشند در صورتی که از بخاری های دستی بدون دودکش استفاده می شود، شعله آن حتماً باید آبی باشد.

۳- دودسیگار دارای گاز منو کسید کربن است و علاوه بر ایجاد بیماری در اشخاص سیگاری، در آلودگی هوا بخصوص در محیط های بسته تاثیر بسیار زیادی دارد
۴- درختان و گیاهان با جذب گاز کربنیک هوا، اکسیژن تولید می کنند پس با حفاظت از جنگل و کاشت درخت به ایجاد هوای پاک کمک کنیم .

آلودگی هوا یعنی مرگ تدریجی

آب و اهمیت آن

با عنایت خداوند متعال آب همیشه در طبیعت در حال تولید است. آلودگی و کاهش منابع آب، حیات انسان، گیاهان و جانوران را با خطر جدی رو برو کرده است افزایش جمعیت، توسعه شهرنشینی و پیشرفت صنعت موجب استفاده بی رویه از منابع آب و سازیر شدن مواد میکروبی شیمیایی و رادیو اکتیو به آبهای کره زمین شده است و این در حالی است که در همه‌ی ادیان الهی بخصوص دین مقدس اسلام درباره‌ی اهمیت آب و حفظ منابع آبی و پاکیزگی آن سفارش شده است فاضلابهای خانگی، کشاورزی و صنعتی منبع آلوده کننده آبهای زیرزمینی رودخانه‌ها و دریاها هستند فاضلابها مواد آلوده کننده خطرناک بوده و چنانچه ورود نفوذ آنها به منابع آبی زیر باشد خطرهای شدیدی برای انسان

دربی خواهد داشت.

حافظت از محیط زیست پیش نیاز توسعه پایدار

انسان و محیط زیست (۱)

مواد شیمیایی، زباله خانه ها و کارخانه ها و مخلوط شدن فاضلاب با آب رودخانه ها و دریاها، آلودگی زیادی ایجاد می کند. این گونه مواد آلوده به پرندگان دریایی، ماهی ها، گیاهان و موجودات دریایی آسیب های فراوانی می رسانند. هنگامی که انسانها از گوشت جانوران دریایی استفاده می کنند این سم ها به بدن انسان منتقل می شوند و باعث بیماری در وجود انسان می گردد.

✓ حفاظت از محیط زیست پیش نیاز توسعه پایدار

راههای حفاظت از منابع آب

۱- وضع قوانین و مقررات که صاحبان صنایع را ملزم به تصفیه فاضلاب و استفاده مجدد از آب نماید.

۲- جلوگیری از ریختن بقایای رنگهای ساختمانی، روغن موتوور، نفت و سموم حشره کش به داخل فاضلاب که موجب نفوذ مواد سمی به چرخه غذایی انسان و دیگر موجودات می شود.

۳- از مواد پاک کننده و شوینده باید به مقدار کم و به طور صحیح استفاده کرد تا مقدار کمتری مواد شیمیایی وارد فاضلاب گردد.

۴- از ریختن نفت و فرآورده های نفتی زاید به داخل منابع رودخانه ها و دریاها باید خود داری کرد.

✓ حفاظت = تهدیاری - تجهیزات

زباله

بر اثر زندگی و فعالیت انسان مواد زایدی تولید می شود که به آنها زباله می گوییم پوست میوه ها، کاغذهای باطله، قوطی کنسرو، نان خشک از جمله زباله ها هستند زباله های خشک مانند، قوطی کنسرو و پلاستیک که بر اثر گذشت زمان فاسد نمی شوند و سالهادر طبیعت باقی می مانند بعضی زباله ها مانند پوست میوه ها و باقیماندهی غذاها که بر اثر گذشت زمان فاسد شده و تبدیل به کود بسیار قوی برای گیاهان می شود این زباله ها اگر در اطراف محل زندگی انسان ریخته شوند، آنها را آلوده می کنند و سلامت انسان را به خطر می اندازند.

✓ دوستی با طبیعت دوستی با خداست

راههای از بین بردن زباله

- جمع آوری زباله ها از محل زندگی و انتقال آنها در مکانی دور از محل زندگی:
وقتی زباله ها در یک جا ریخته می شوند مگس ها و بعضی موجودات موزی در آنجا جمع می شوند و از آن زباله ها تغذیه می کنند مگس هایین زباله ها تخم گذاری می کنند، اگر دمای محیط برای آنها مناسب باشد، چون غذای کافی برایشان وجود دارد خیلی زود تخم ها به مگس تبدیل می شوند و رشد می کنند بعضی بیماریهای بسیار خطرناک که موجب مرگ انسان می شوند از طریق مگس ها منتقل می شوند بنابراین جمع شدن زباله ها در مکان نزدیک به محل زندگی انسان بسیار خطرناک است
- دفن زباله ها: در این روش زباله ها را برای دور نگه داشتن از دسترس مگس ها و حیوانات موزی زیر خاک دفن می کنند بیشتر زباله ها را در زیر تپه ها یا دره ها دفن می کنند به هنگام دفن زباله ها باید دقت شود آنها را فشرده دفن کنند تا در فضای بین آنها میکروبها و بقیه جانوران ریز نتوانند زندگی کنند.

Traffot زندگی از سخاوت طبیعت است

راههای کاهش تولید زباله

۱- در موقع خرید کردن مواد غذایی دقت کنیم و در صورت امکان از خریدهای غیر ضروری خودداری کنیم.

۲- مواد غذایی را درست انتخاب و درست مصرف کنیم

۳- سعی کنیم زباله ها را در منازل جدا سازی کنیم. باید شیشه، قوطی های آلومینیومی و کاغذ را با زباله های خیس پسمانده های آشپزخانه مخلوط کرد.

۴- بهتر است از استفاده ظروف یکبار مصرف خودداری کرده و از آنها فقط در شرایط خاص استفاده کنیم.

۵- از آنداختن باتری های فرسوده و لامپهای سوخته در طبیعت و در کوچه و خیابان خودداری کنیم

۶- برای کودکان از اسباب بازیهای کوکی و یا اسباب بازیهایی که قوه تفکر را تقویت می کند استفاده کنید

کاغذ زباله نیست ✓

خاک و اهمیت آن

خاک یکی از اجزاء مهم محیط زیست است خاک محل زندگی و پایگاه موجودات خشکی زی و جوامع انسانی و همچنین مهمترین منبع تامین غذای انسان و دیگر جانداران روی زمین است خاک سطحی ترین پوسته جامد زمین را تشکیل می‌دهد که در اثر تغییرات پوسته زمین و همچنین در اثر فعالیت موجودات زنده تولید می‌شود به دلیل اینکه محل زندگی تعدادی از موجودات روی زمین و محل رویش گیاهان متفاوت است از ارزش خاصی برخوردار است

✓ محیط زیست بستر ساز صنعتی پاک

آلودگی خاک

خاک ها به خصوص خاک های حاصل خیز بسیار حساس هستند و اگر استفاده نادرست

از خاک شود به آسانی مواد موجود در آن شسته یا آلوده می شوند.

۱- ورود فاضلاب های خانگی و صنایع به زمین های کشاورزی موجب آلودگی

خاک ها و محصولات کشاورزی می شوند همچنین ریختن زباله ها در محیط موجب

آلودگی خاک می شود و می تواند برای سلامتی انسانها خطرناک باشد

۲- افزایش جمعیت همراه با بکارگیری روش های غلط بهره برداری از منابع طبیعی

باعث آلودگی خاک می شود

۳- گاز هایی که از کارخانه های صنعتی و دودهایی که از دودکش های کارخانه ها و

آگزوز و سایل نقلیه خارج می شوند، در اثر بارش باران و یا جاذبه زمین به خاک

بر می گردند و به طور مستقیم موجب آلودگی خاک می شوند.

۴- چرای بیش از حد دام ها در مراتع طبیعی که باعث تخریب پوشش گیاهی و

همچنین خاک می شود.

۵- قطع درختان جنگل ها و کندن بوته ها فرسایش خاک را بوجود می آورد.

محیط زیست تنها پناهگاه زندگی سالم

۱ بهره برداری = سود بردن

۲ تخریب = خراب کردن

۳ فرسایش = فرسودن

انسان و محیط زیست (۱)

راههای حفاظت از خاک

۱- جلوگیری از افزایش جمعیت

۲- استفاده از کودهای طبیعی (آلی) مثل کودهای شیمیایی فقط با نظر کارشناسان
کشاورزی مصرف شوند

۳- استفاده از روش‌های صحیح کشاورزی و آبیاری مانع فرسایش شوری و باقلاقی
شدن خاک می‌شود

۴- از تبدیل جنگل‌ها و مراتع به زمین‌های کشاورزی مناطق مسکونی و صنعتی
جلوگیری شود

۵- جلوگیری از ورود سموم آفت کش به خاک

۶- ایجاد فضای سبز و درختکاری

۷- جلوگیری از ورود نفت، بنزین و روغن ماشین به خاک

جنگل و اهمیت آن

جنگل ها و گیاهان کارخانه اکسیژن سازی زمین هستند درخت هنگام عمل غذاسازی، مقدار زیادی دی اکسید کربن از هوای گرفته و اکسیژن پس می دهد به جنگل ها دستگاه تنفس یا ششهای کره زمین نیز می گویند درختان تنظیم کننده حرارت محیط هستندشده گرمای تابستان و سرمای زمستان را کاهش می دهند. اهمیت جنگل در تأمین آب و پیشگیری از سیل در سالهای اخیر در کشور ما ، به اثبات رسیده است جنگل محل زندگی جانوران وحشی و گیاهان کمیاب است نابودی جنگل ها نابودی حیات وحش را نیز به دنبال دارد

کاغذ زباله نیست ✓

اثبات = ثابت کردن ✓

دلیل نابودی جنگلها

- ۱- افزایش جمعیت ازدواج هت برجنگل ها و مراتع اثربخشی دارد، یکی نیاز روزافزون به چوب و کاغذ و سایر فرآورده های جنگلی و مرتعی و دیگر تبدیل جنگل ها و مراتع به زمین های کشاورزی و محل مسکونی، جاده و کارخانه
- ۲- آتش سوزی در جنگل یکی از دلایل نابودی جنگل های طبیعی و مصنوعی است
- ۳- قطع درختان جنگل توسط عده ای از مردم که از چوب آنها برای سوخت یا ساختمان سازی استفاده می کنند
- ۴- رفت و آمد ماشینها و توسعه جاده ها و بزرگ راههایی که نزدیک جنگل قرار دارند، باعث آلودگی آب، هوا، خاک و فرار جانوران و تخریب جنگل می شود

✓ حفاظت از محیط زیست هدیه نسل امروز به آینده کان

راههای حفاظت از جنگل

- ۱- در صورت امکان در محیط زندگی خود اقدام به کاشت درختان مناسب منطقه کنید
 - ۲- به جای هر درخت خشکی که بریده می شود، یک درخت بکارید
 - ۳- برای مصارف سوختی فقط از شاخه ها و درختان خشک شده و مرده استفاده کنید
- کشور ما با کمبود جنگل روبروست و همین مقدار کم نیز در حال از بین رفتن است
ناابودی جنگل یعنی آسودگی محیط زیست، درختان نه تنها باعث زیبایی و سرسبزی
- طبیعت می شوند بلکه هوای مورد نیاز ما را پاک و قابل استفاده می کنند

دوستی با طبیعت دوستی با خداست ✓

تنوع زیستی و اهمیت آن

تنوع انواع حیات در کره زمین، شامل گونه های گیاهی و حیوانی، زیست بوم ها اکوسیستم های موجود در جهان را تنوع زیستی می گویند انسان برای تأمین نیازهای اساسی خود مثل آب، غذا، هوا، دارو، برخی مصالح ساختمانی و غیره به موجودات زنده گوناگون وابسته است این بدان معنا است که موجودات زنده خدمات زیست محیطی فراوانی برای بشر انجام می دهند

- درختان اکسیژن لازم را برای تنفس ما فراهم می کنند

- گازهای زیان آور در فضا را جذب می کنند

- چرخه آب و هوا و غذا را تنظیم می کنند

- زباله ها را تجزیه و سuumom ایجاد شده در نتیجه فعالیتهای صنعتی را خشی می کنند

- تقویت و نگهداری خاک زراعی را به عهده دارد

انسان و محیط زیست (۱)

راههای حفاظت از تنوع زیستی

۱- در مناطقی که از نظر تنوع زیستی برای محافظت انتخاب می شوند، باید از چرای دام، قطع درختان و جنگل زدایی، شکار، احداث جاده و تاسیسات جلوگیری شود

۲- به کودکان خود دوستی با طبیعت و جانوران را بیاموزیم

۳- در فصل زاد و ولد جانوران از شکار آنها خودداری کنیم و در مناطق حفاظت شده شکار نکنیم

۴- هرگز با استفاده از مواد شیمیایی به صید ماهی نپردازیم

۵- به کودکان خود بیاموزیم که تخریب لانه پرندگان یا برداشتن جوجه هایش کم اهمیت تر از تخریب خانه و زندگی انسانها نیست

۶- از تخریب زیستگاه جانوران وحشی در جنگل و طبیعت و آزار رساندن به آنها خودداری کنیم

محیط زیست سالم بستر شکوفایی و نوآوری ✓

خلاصه آنچه خوانده اید

در این کتاب خواندید، که انسان برای ادامه زندگی نیاز به آب، غذا، هوای سالم دارد که زمین محل مناسب برای زندگی موجودات زنده است و همه باید برای جلوگیری از آلودگی آن تلاش کنند آلودگی هوا، خاک و آب مهمترین علت های نابودی محیط زیست هستند آلودگی هوا خطر بزرگی است که سلامت ما را تهدید می کند و سبب بروز بیماری، کاهش رشد گیاهان و نابودی لایه اوزن می شود ما وظیفه داریم با کاشتن درخت و سرسبز کردن محل زندگی خود و استفاده کمتر از وسایل دودزا، از آلودگی هوا جلوگیری کنیم مهم ترین خطر برای آلودگی خاک زیاد شدن جمعیت است جمعیت زیاد نیاز به غذای بیشتر دارد برای تهیه غذای زیادتر باید از کود و سم های شیمیایی بیشتری استفاده کرد این سم ها سبب آلودگی خاک و تولید محصولات سمی می شود و سلامت انسان را به خطر می اندازد یکی دیگر از علت های آلوده کننده محیط زیست آلودگی آب است هرسال مقدار زیادی مواد زاید به وسیله ای انسان به دریاها و اقیانوس ها ریخته می شود آلودگی آب، سلامتی انسان، ماهی ها و پرندگان دریایی را تهدید می کند ماباید

از مواد شوینده و سفید کننده، کمتر و در حد نیاز استفاده کنیم و از ریختن زباله و فاضلاب در آب رودخانه ها و دریاهای جلوگیری کنیم زباله نیز یکی دیگر از آلوده کننده های خاک است اگر زباله به طور بهداشتی جمع آوری و دفن شود، به محیط زیست و سلامت افراد جامعه لطمه‌ی جدی وارد می‌شود کشاورزان باید توجه داشته باشند، از کود و سم های کشاورزی به اندازه لازم استفاده کنند.

در سیستان و بلوچستان تالابهای مهمی همچون تالاب هامون، تالاب صورتی و تالاب خور باهو وجود دارد.

تالاب دارای اهمیت زیادی از نظر تنوع زیستی و تعداد جانوران منطقه می‌باشد. وجود تالاب فایده های فراوانی دارد، مثل :

- ۱- تامین آب
- ۲- کاهش ریز گرد
- ۳- صید ماهی و اشتغال زایی

سعی کنیم محیط زیست خود را همیشه پاکیزه نگه داریم و در دامن طبیعت زباله نریزیم حفاظت از محیط زیست وظیفه عمومی همه مردم است.

✓ طراوت زندگی از سخاوت طبیعت است

انسان و محیط زیست (۱)

خلاصه آنچه خوانده اید

به سوالهای زیر پاسخ دهید.

۱- محیط زیست را تعریف کنید؟

۲- راههای از بین بردن زباله را نام ببرید؟

۳- هوا به چند دلیل آلوده می شود؟ ۳ مورد آن را بیان کنید؟

۴- راههای حفاظت از جنگل چیست؟ ۲ مورد آن را بیان کنید؟

۵- تنوع زیستی چیست؟

۶- قالاب های استان سیستان و بلوچستان را نام ببرید.

منابع مأخذ

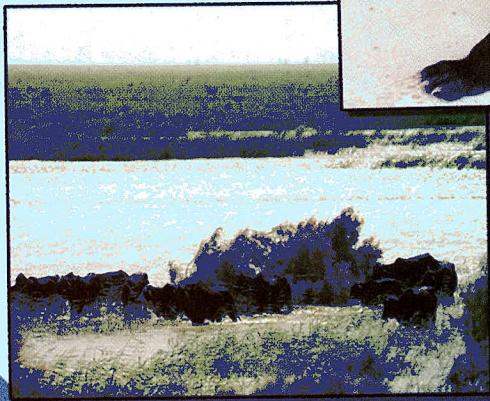
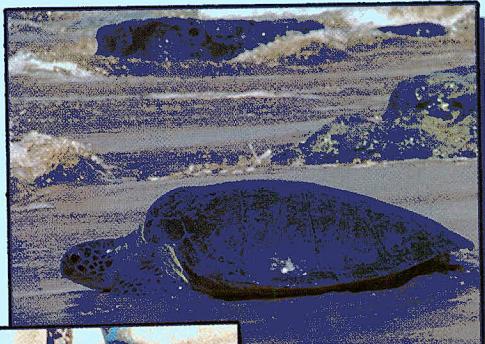
- ۱- دانستنیهای زیست محیطی برای همه (انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست)
- ۲- مجموعه دانستنیهای زیست محیطی آب، هوای خاک برای آموزشگران (انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست)
- ۳- مجموعه شش جلدی دانستنیهای زیست محیطی برای آموزشگران (انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست)
- ۴- بانک اطلاعات حوزه معاونت محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان

آلودگی هوا یعنی مرگ تدریجی

انسان و محیط زیست (۱)

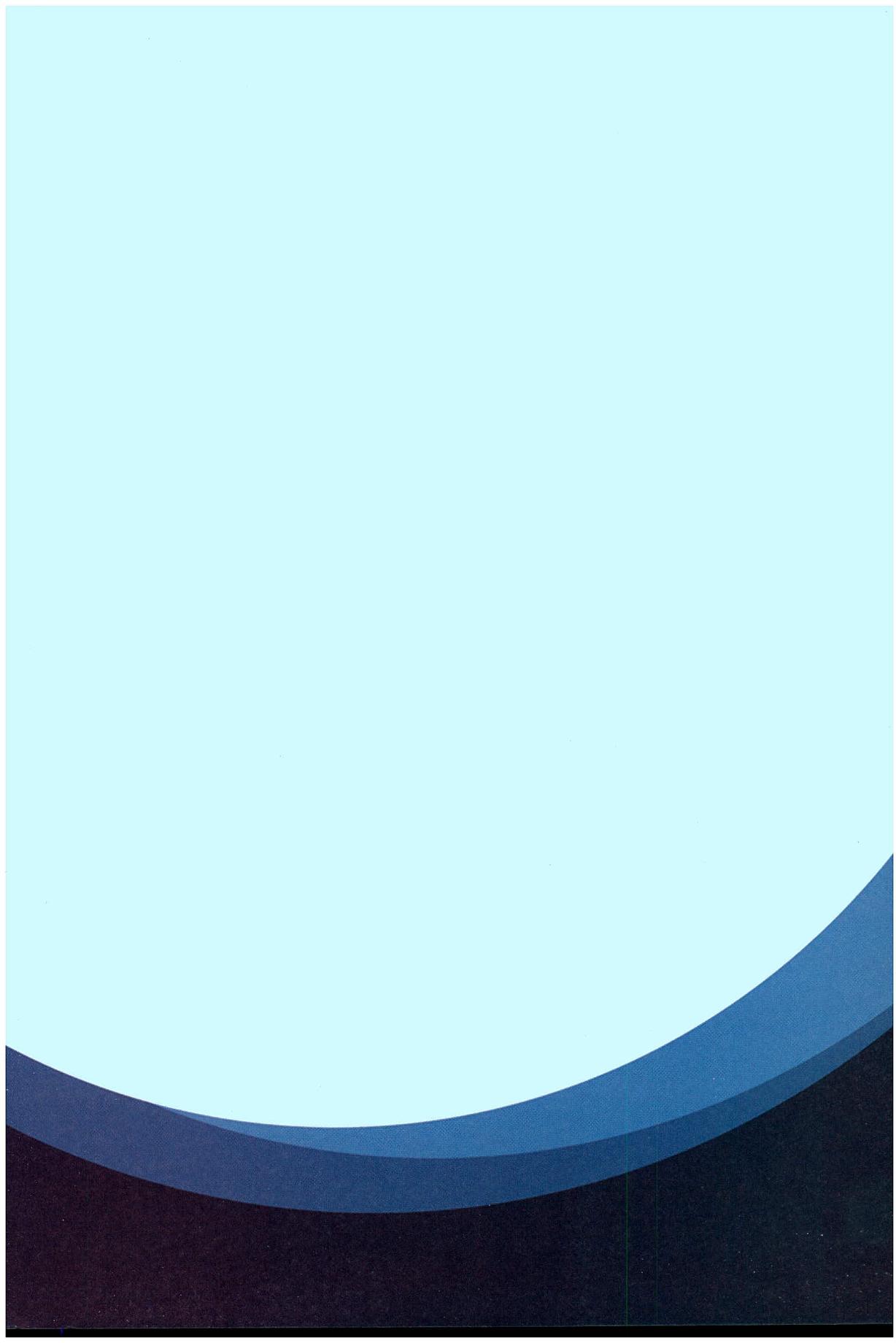
انسان و محیط زیست

یاد داشت:

انسان و محیط زیست (۱)

حفظ از محیط زیست پیش نیاز توسعه پایدار

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش
سیستان و بلوچستان
معاونت سواد آموزی

اداره کل حفاظت محیط زیست
سیستان و بلوچستان
اداره آموزش و پژوهش

